

मराठी रुपांतर
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
बी. ए. / बी. ए. बी. एड. भाग-दोन (UG Diploma)
भूगोलशास्त्र
सेमिस्टर III : Major पेपर - IV (BAU0325MMP322C04)

नकाशा निर्मितीचे मुलभूत घटक (प्रात्यक्षिक)
(Basics of Map Making (Practical))

केंद्र :	वेळ :
बॅच क्र. :	एकूण गुण :
दिनांक :	एकूण क्रेडीट :

सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

- २) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण व वेळ दर्शवितात.
- ३) परीक्षकांच्या तोंडी सूचनेनुसार प्रश्न क्रमवार सोडवा.
- ४) प्रत्येक प्रश्न वेगवेगळ्या उत्तर पत्रिकेवर सोडवा,
- ५) आवश्यक तेथे ड्राईंग कागद व आलेख कागदाचा वापर करा.
- ६) प्रत्येक उत्तरपत्रिका, आलेख कागद, ड्राईंग कागद आणि दिलेले नकाशे इत्यादीवर आपला बैठक क्रमांक लिहा.
- ७) लॉग टेबल, कॅलक्युलेटर व स्टेन्सिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.
- ८) अचूक उत्तरे, गणिती आकडेमोड, सुबक आकृत्या व आरेखनास प्राधान्य दिले जाईल.
- ९) आवश्यक त्या प्रश्नासाठी मोबाईलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

प्रश्न १: नकाशाशास्त्राची ओळख

(७५ मिनिटे)

अ) परीक्षकांच्या निर्देशानुसार, आपल्या परिचयाच्या स्थानाचा (कॉलेज कॅम्पस / बाजारपेठ / रस्ता इत्यादी) कच्चा आराखडा (Rough Sketch) तयार करा.

- i) प्राकृतिक व सांस्कृतिक वैशिष्ट्ये दर्शवा. (१०)
- ii) नकाशाची अंगे / घटक दाखवा. (०५)
- iii) आपण काढलेल्या कच्चा आराखड्याची तुम्हास पुरविण्यात आलेल्या मुद्रित नकाशाशी तुलना करून निरीक्षणे नोंदवा. (०५)

प्रश्न २: नकाशा प्रमाण

(७५ मिनिटे)

अ) 'अ' आणि 'ब' या दोन ठिकाणामधील नकाशावरील अंतर ----- से.मी. आहे आणि त्या नकाशाचे प्रमाण- ----- आहे तर 'अ' आणि 'ब' या दोन ठिकाणामधील प्रत्यक्ष जमिनीवरील अंतर किती किमी आहे ते काढा. (०५)

ब) ----- से.मी. :----- कि.मी. या शब्दप्रमाणाचे अंकप्रमाणात रूपांतर करा. (०५)

OR

ब) ----- या अंक प्रमाणाचे शब्द प्रमाणात रूपांतर करा. (०५)

क) -----या प्रमाणावर काढलेल्या नकाशासाठी — मध्ये अंतर मोजण्यासाठी साधी
आलेखात्मक प्रमाणपट्टी तयार करा. (१०)

किंवा

क) ताशी ----- कि.मी. वेगाने जाणाऱ्या ----- साठी ----- या प्रमाणावर
काढलेल्या नकाशासाठी वेळ व अंतर दर्शक प्रमाणपट्टी तयार करा. (१०)

प्रश्न ३: प्रत्यालेख (प्रक्षेपण) (७५ मिनिटे)

अ) खालील माहितीच्या आधारे ----- प्रत्यालेख (प्रक्षेपण) तयार करून त्याचे
उपयोग व गुणधर्म लिहा. (१५)

१. प्रातिनिधिक अपूर्णाक:-----

२. अक्षांश अंतर :-----

३. रेखांश अंतर: -----

४. -----

५. -----

६. -----

ब) आपण काढलेल्या / पुरविण्यात आलेल्या प्रक्षेपणात खालील भौगोलिक घटक / बाबी दर्शवा. (०५)

-----किंवा (अक्षांश:-----, रेखांश:-----)

प्रश्न ४ : जीपीएस वेपॉइंट / गुगल अर्थ / लोकस मॅप / मॅप्ट (७५ मिनिटे)

अ) परीक्षकांच्या निर्देशानुसार, मोबाईल एप्लीकेशन चा वापर करून स्थानाचा नकाशा तयार करा. (१५)

i) प्राकृतिक वैशिष्ट्ये दाखवा.

ii) सांस्कृतिक वैशिष्ट्ये दाखवा.

किंवा

अ) खालील आकडेवारी टिंब पद्धती नकाशा पद्धतीने दर्शवा आणि त्याचे गुणधर्म व निष्कर्ष लिहा. (१५)

ब) दिलेल्या नकाशावर योग्य रंगसंगती आणि चिन्हे वापरून खालील भौगोलिक वैशिष्ट्ये दर्शवा: (०५)

- १) -----
- २) -----
- ३) -----
- ४) -----
- ५) -----

प्रश्न ५: प्रात्यक्षिक वही व तोंडी परीक्षा

(२०)